

21.5.2010

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto

Oikeusministerio

24. 05. 2010

al 2/66/2007

12/69/2008

Asia: Oikeusministeriön lausuntopyyntö 30.3.2010 sakon muuntorangaistusjärjestelmän kehittämistä pohtineen työryhmän mietinnöstä

Kainuun käräjäoikeus esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

RIKOSLAKI 2 a LUKU

Ehdotuksen 4 § 1

- varattomuuden arviointi muun näytön kuin ulosottomenettelyssä tehdyn varattomuusarvion perusteella voi muodostua tulkinnanvaraiseksi
- se, millä edellytyksillä varattomaksi todetunkin sakko voitaisiin muuntaa vankeudeksi, jättää huomattavan paljon tulkinnanvaraa ja saattaa aiheuttaa epäyhtenäistä oikeuskäytäntöä

Ehdotuksen 4 § 2-3

Järjestelmän tulee olla sellainen, että muuntorangaistusmenettelyyn ei pääse lainkaan muuntokiellon piirissä olevia sakkoja.

Ehdotuksen 4 § 4

Ei huomautettavaa.

Ehdotuksen 5 § 3

Ei huomautettavaa.

Ehdotuksen 5 a §

Periaatteessa kannatettava ehdotus. Aikaisemmin tuomitun sakon muuntorangaistuksen huomioon ottaminen ehdotuksessa esitetyin tavoin edellyttää, että tuomioistuimella on käytössään päivitetty selvitys aikaisemmin tuomituista muuntorangaistuksista. Monimutkaisissa tilanteissa huomioon ottaminen tulee vaatimaan paljon tarkkuutta, aikaa ja lisätyötä.

Ehdotuksen 6 § 1

Hyvä, että tuomioistuimelle jää entistä enemmän tapauskohtaista harkintavaltaa.

SAKON TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA ANNETTU LAKI

Ehdotuksen 24 § 1

Vireillepanon yhteydessä Oikeusrekisterikeskuksen tulisi toimittaa tuomioistuimelle mahdollisimman kattava selvitys maksuvelvollisen taloudellisesta tilanteesta.

Ehdotuksen 25 § 2

Tuomioistuimen työmäärä lisääntyy merkittävästi sen antaessa haasteen ja huolehtiessa haasteen tiedoksiannosta. Työmäärän lisääntyminen tulee ottaa huomioon henkilöstöresursseissa. Yleensä maksuvelvolliset ovat vaikeasti tavoitettavia henkilöitä.

Ehdotuksen 30 § 2

Ei huomautettavaa.

Ehdotuksen 30 § 3

Jää nähtäväksi, milloin ja kenen aloitteesta syyttäjä tulee olemaan mukana muuntorangaistusasian oikeudenkäynnissä. Jos maksuvelvollinen on ennen asian käsittelyä toimittanut kirjallisen vastineen tuomioistuimen kansliaan, syyttäjän lienee syytä olla mukana.

Ehdotuksen 30 a §

Jos tuomioistuin joutuu usein hankkimaan selvityksen maksuvelvollisen taloudellisesta asemasta ulosottomieheltä, se lisää tuomioistuimen työmäärää, mikä tulee ottaa huomioon henkilöstöresursseissa.

Kainuun käräjäoikeuden näkemyksen mukaan ehdotus tulee lisäämään käräjäoikeuksiin saapuvien muuntorangaistusasioiden määrää. Lopullista vaikutusta on kuitenkin vaikea arvioida. Tällä hetkellä lähes kaikki muuntorangaistusasiat ratkaisevat notaarit. Ehdotuksen mukaisen uuden säännösten soveltaminen näyttäisi olevan nykyistä menettelyä ja käytäntöä vaikeampaa, joten notaareille on järjestettävä riittävä ohjaus ja tuomarituki.

Olisiko syytä miettiä myös mahdollisuutta ratkaista yksinkertaiset ja selvät sakonmuuntoasiat kirjallisessa menettelyssä ?

Juha Tervo

laamanni

Kainuun käräjäoikeus